

Felles kontrollrapport

Torskeoffensiven 2009

Region Finnmark, Troms, Nordland
og
Sjøtjeneste Nord

(Med oppdaterte tall pr. november 2009)

1. Bakgrunn

De siste par årene har det vært et økende fokus på overtredelser i fiskerinæringa. Tips fra publikum og aktører i fiskerinæringa, stor økning i antall lovovertrедelser, samt økt andel reaksjoner fra Fiskeridirektoratet i 2008, har vist at det foregår regelmessige brudd på norsk fiskerilovgivning.

Hovedproblemet så ut til å ligge i de tre nordligste regionene. Bruddene var hovedsaklig knyttet til artene torsk, hyse og sei, og flere medieoppslag bidro til ytterligere økt oppmerksomhet. Fiskeridirektoratet avdekket også et økende antall saker som førte til advarsler eller anmeldelser.

Lav kontrollfrekvens fra Fiskeridirektoratet ble ett annet tema i media, med utgangspunkt i at under 2 % av landingene på landsbasis blir kontrollert. Statsadvokaten i Troms og Finnmark fokuserte på dette, og hevdet at for de som begår overtramp er det derfor liten risiko for å bli tatt.

Med bakgrunn i ovennevnte ble det fra Fiskeridirektoratets side besluttet å øke ressursbruken, samt iverksette konkrete tiltak. De 3 nordlige regioner ble enige om å planlegge og gjennomføre en torskeoffensiv som et samarbeidstiltak, hvor økt tilstedeværelse på kaia for å forebygge og avdekke økonomisk kriminalitet med bruk av fullkontroll var et hovedmål. Offensiven ble gjennomført i perioden 1.januar - 30.juni 2009.

2. Målsetning

Hovedmålet for offensiven var å oppnå redusert ulovlig aktivitet blant norske kystfiskere i torskefisket vinteren 2009.

Delmålene for offensiven var:

- Øke kontrollfrekvensen
- Forebygge gjennom synlighet
- Kunnskapsoverføring gjennom økt samhandling
- Videreutvikle samarbeidet med andre etater

Gevinsten og nytteverdien av torskeoffensiven skulle være følgende:

- Vise at Fiskeridirektoratet tar signaler om ulovlig virksomhet i fiskerinæringa på alvor og er i stand til å håndtere situasjonen
- Skape holdningsendring og en økt forståelse blant aktørene i norsk fiskerinæring i forhold til viktigheten av å overholde norsk fiskerilovgivning
- Økt likebehandling

Når torskeoffensiven var ferdig skulle resultatet være:

- Større treffsikkerhet i forhold til store kontrollobjekter
- Avdekking av lovovertrедelser
- Forbygging og synlighet gjennom større tilstedeværelse

3. Gjennomføring

Målene skulle nås gjennom et utvidet samarbeid mellom de tre nordligste regionene og utveksling av inspektører for å sette inn felles ressurser der det til enhver tid var behov.

Regiondirektørene i Finnmark, Troms og Nordland skulle samarbeide om økt kontrollinnsats. Øvrige regioner og Fiskeridirektoratet sentralt skulle bistå. Regionene beholdt det operative ansvaret i egen region. Hovedmålet for samarbeidet var å få økt tilstedeværelse på kaia for å forebygge og avdekke økonomisk kriminalitet med bruk av fullkontroll. Landinger av fersk fisk skulle prioriteres og mottaksanleggene ble pålagt varslingsplikt for fartøy over 13 meter, ved landing av fangst.

"Overførings saker"¹ skulle fortsatt prioriteres, men i mindre grad enn tidligere. Hovedfokuset skulle være på forebygging og avdekking av svart omsetning. En ekstra innsats skulle rettes mot den største og mest mobile flåten (90-fotingene), og det ble i tillegg gjennomført utbyttekontroller på saltfisk i kontrollperioden.

Samarbeidet har inkludert inspektører fra overvåkningstjenesten så vel som utveksling av inspektører fra andre regioner. Samarbeidende etater som Norges Råfisklag, Mattilsynet og Kystvakten ble også orientert om offensiven.

Alle 3 regioner gjennomførte analyser og risikovurderinger som ble innarbeidet i regionenes aktivitetsplaner. Planene ble distribuert til de samarbeidende regioner. I den forbindelse ble det også innledningsvis gjort forsøk på å sammenfatte de 3 nordlige regioners aktivitetsplaner i en felles plan. Dette ble imidlertid ikke gjennomført, bl.a. pga behov for større fleksibilitet i forhold til å kunne foreta fortløpende endringer i planene. Bruk av Fiskeridirektoratets sjøgående tjeneste ble også innarbeidet i regionenes aktivitetsplaner.

Under gjennomføringen ble det iverksatt en rekke viktige praktiske tiltak i samarbeidet mellom regionene:

- Felles møter mellom regionene;
 - ✓ Formøter mellom regionene for å avklare / samordne arbeidet.
 - ✓ Evalueringsmøte på Røst midtveis i sesongen.
 - ✓ Evalueringsmøte på Hamn på slutten av sesongen.
 - ✓ Telefonmøter
- Løpende telefonkontakt mellom regionene.
- Bistand / utveksling av inspektører fra andre regioner.
- Økt tilstedeværelse fra sjøgående kontroll, med større fokus på landingskontroll.
- Felles kontroller sammen med inspektører fra Norges Råfisklag, samt løpende dialog og fysiske møter med salgslaget.
- Innføring av varslingsplikt på landinger fra fartøy over 13 meter.

Andre tiltak

- Orientering til inspektørene med klargjøring av arbeidsoppgaver og prioriteringer.
- Felles ukentlig rapportering fra de tre regionene om status og utfordringer.
- Felleskontroller med deltagelse fra Kystvakt, Norges Råfisklag og Justervesenet.

¹ Saker der det for eksempel skrives sluttседdel på feil fartøy

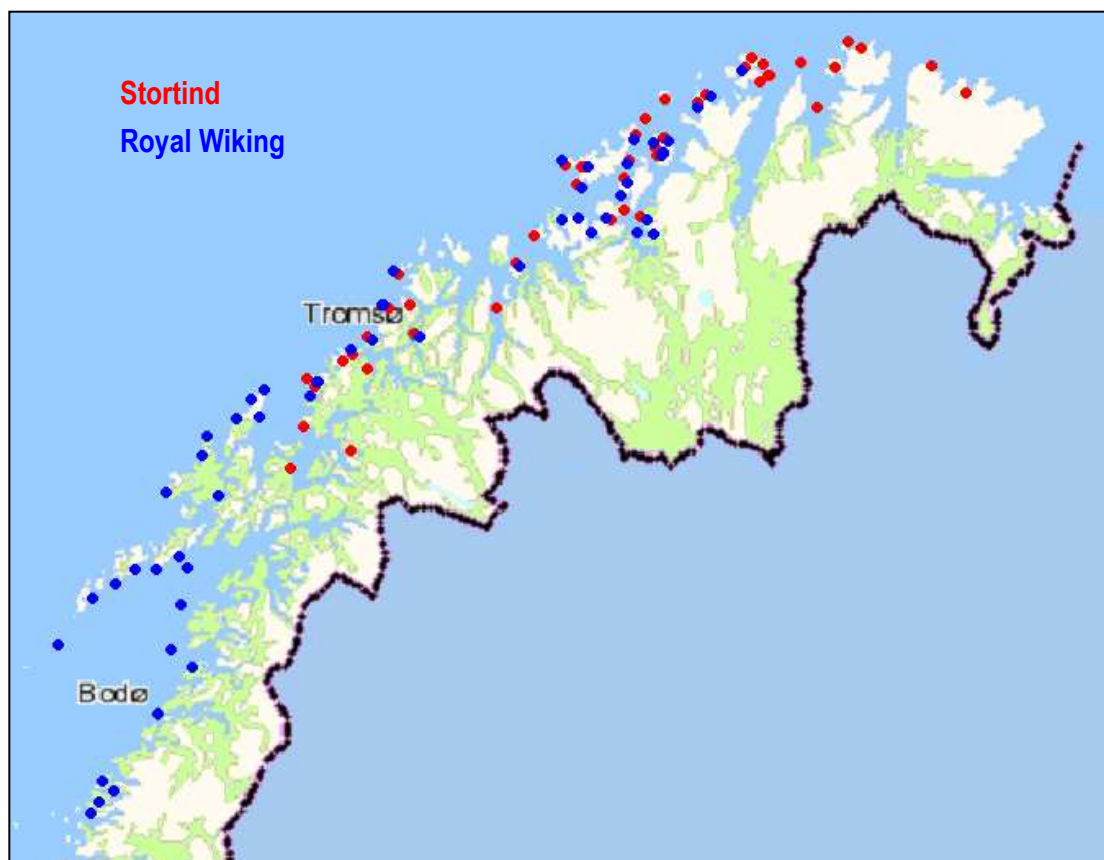
- Felles kontroller med Mattilsynet i tilknytning til ferskfiskoffensiven
- Hospitering på KV – fartøy
- Inspektørsamlinger midtveis i sesongen med foreløpig evaluering

I forhold til evaluering og gjennomgang av offensiven ble det foretatt gjennomgang og evaluering på Røst 23. – 24. mars og på Hamn 11. – 12. juni. For utfyllende informasjon og konklusjoner fra disse møtene vises det til egne referat som er utarbeidet i den forbindelse. På Røst kom det først og fremst fram faglige utfordringer, og på Hamn var det mer generelle problemstillinger som ble diskutert.

3.1. Oversikt over bevegelser STN - januar – juni 2009

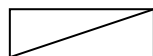
Figuren under viser bevegelsene til den sjøgående kontrollen gjennom hele kontrollperioden. Videre er det også laget en tabellarisk oversikt over aktiviteten til STN og hvor fartøyene befant seg gjennom perioden.

Dette illustrerer stor tilstedeværelse av den sjøgående kontrollen, langs hele kysten, under gjennomføringen av kontrolloffensiven.

Figur 3.1. Bevegelser for STN – "Royal Wiking" og "Stortind" i perioden 1.1.-30.6.2009

STN – SJØTJENESTE NORD – BEVEGELSER 1.1.-30.6.2009

= Ingen inspektører ombord

Forskjellig farge indikerer inspektørbytte

Januar 2009

	Stortind	Royal Wiking
01.01.2009		
02.01.2009		
03.01.2009		
04.01.2009		
05.01.2009		Andenes
06.01.2009	Botnhamn - Sommarøy	Andenes - dårlig vær
07.01.2009	Sommarøy	Andenes - dårlig vær
08.01.2009	Sommarøy	Andenes - dårlig vær
09.01.2009	Sommarøy - Husøy	Andenes - Svolvær
10.01.2009	Husøy	Svolvær - dårlig vær
11.01.2009	Husøy	Svolvær - dårlig vær
12.01.2009	Husøy - Senjahopen - Husøy	Svolvær - Skrova - Flatøya - Bodø - Vågholmen
13.01.2009	Husøy - Senjahopen	Vågholmen - Bodø
14.01.2009	Senjahopen - Husøy	Bodø - Meløy - Bjævangfjorden - Tjongsfjorden - Vævangfjorden - Dønna - Sandnessjøen
15.01.2009	Husøy	Sandnessjøen - Dønna - Helgelandsfjordene - Bodø
16.01.2009	Husøy - Tromsø	Bodø
17.01.2009	Tromsø	
18.01.2009	Tromsø	
19.01.2009	Tromsø	Svolvær - Sortland
20.01.2009	Kvaløyvågen	Sortland - Myre
21.01.2009	Tromsø - Løksfjord	Myre
22.01.2009	Løksfjord - Vengsøy	Myre
23.01.2009	Vengsøy - Husøy	Myre
24.01.2009	Husøy - Senjahopen - Torsken	Myre
25.01.2009	Torsken	Myre - landligge
26.01.2009	Torsken - Gryllefjord	Myre - Nordmela
27.01.2009	Gryllefjord	Nordmela - Bleik - Andenes
28.01.2009	Gryllefjord - Husøy	Andenes - Bleiksdjupta - Andenes
29.01.2009	Husøy - Skrolsvik	Andenes - Bleiksdjupta - Andenes
30.01.2009	Skrolsvik - Salangen - Harstad	Andenes
31.01.2009	Harstad - Tromsø	Andenes - landligge

Februar 2009

	Stortind	Royal Wiking
01.02.2009	Tromsø	Andenes
02.02.2009	Tromsø	Andenes
03.02.2009	Tromsø - Skjervøy - Breivikbotn	Andenes - Gryllefjord - Grunnfarnes
04.02.2009	Breivikbotn	Grunnfarnes - Husøy
05.02.2009	Breivikbotn - Hammerfest - Havøysund	Husøy - Andenes
06.02.2009	Havøysund - Tuffjord	Andenes
07.02.2009	Tuffjord	Andenes
08.02.2009	Tuffjord	Andenes
09.02.2009	Tuffjord	Andenes
10.02.2009	Tuffjord	Andenes
11.02.2009	Tuffjord	Andenes
12.02.2009	Tuffjord	Andenes
13.02.2009	Tuffjord	Andenes
14.02.2009	Tuffjord - Hammerfest	Andenes
15.02.2009	Hammerfest	Andenes
16.02.2009	Hammerfest - Breivikbotn	Andenes - Myre
17.02.2009	Breivikbotn - Sørvær	Andenes - Myre
18.02.2009	Sørvær	Myre
19.02.2009	Sørvær - Hasvik	Myre
20.02.2009	Hasvik - Rypefjord - Hammerfest	Myre
21.02.2009	Hammerfest	Myre
22.02.2009	Hammerfest	Myre
23.02.2009	Hammerfest - Tuffjord	Myre - Stø
24.02.2009	Tuffjord	Stø - landligge
25.02.2009	Tuffjord - Honningsvåg	Stø - landligge
26.02.2009	Honningsvåg - Kjøllefjord	Stø - Myre
27.02.2009	Kjøllefjord - Mehamn	Myre
28.02.2009	Mehamn - Kjøllefjord - Honningsvåg	Myre

Mars 2009

	Stortind	Royal Wiking
01.03.2009	Honningsvåg	Myre - Sortland
02.03.2009	Honningsvåg	Sortland - Skarvågen - Myre
03.03.2009	Honningsvåg - Kjøllefjord	Myre
04.03.2009	Kjøllefjord - Mehamn	Myre - Bleik - Andenes
05.03.2009	Mehamn	Andenes - Løksfjord - Vengsøy
06.03.2009	Mehamn - Honningsvåg	Vengsøy - Sommarøy
07.03.2009	Honningsvåg	Sommarøy - Tromsø
08.03.2009	Honningsvåg	Tromsø - Skjervøy
09.03.2009	Honningsvåg - Nordvågen - Honningsvåg	Skjervøy - Sørvær
10.03.2009	Honningsvåg - Kjøllefjord	Sørvær - Bergsfjord - Nuvsfjord - Øksfjord
11.03.2009	Kjøllefjord	Øksfjord - Sørvæysund - Kårhamn - Rypefjord - Akkarfjord - Hammerfest
12.03.2009	Kjøllefjord - Mehamn	Hammerfest - Rypefjord - Hammerfest
13.03.2009	Mehamn - Kjøllefjord - Laksefjorden - Honningsvåg	Hammerfest - Kårhamn - Hammerfest
14.03.2009	Honningsvåg - Hammerfest	Hammerfest
15.03.2009	Hammerfest	
16.03.2009	Hammerfest	Hammerfest - Vargsundet/Rognsundet - Kvalfjord - Korsfjord
17.03.2009	Hammerfest	Korsfjord - Korsnes - Nyvoll - Skillefjord - Årøy - Altafjord - Øksfjord
18.03.2009	Hammerfest	Øksfjord - Alta
19.03.2009	Hammerfest	Altafjord - Kvalfjord - Korsfjord
20.03.2009	Hammerfest	Korsfjord - Hammerfest
21.03.2009	Hammerfest	Hammerfest - Vargsundet - Stjernesundet - Tromsø
22.03.2009	Hammerfest - Havøysund - Hammerfest	Tromsø - Dverberg
23.03.2009	Hammerfest	Dverberg - Svolvær - Røst
24.03.2009	Hammerfest - Storekorsnes - Kvalfjord - Hammerfest	Røst - Henningsvær
25.03.2009	Hammerfest - vest av Skipsholmen - Akkarfjord	Henningsvær - Svolvær - Henningsværboksen - Svolvær - Stamsund
26.03.2009	Akkarfjord - Kårhamn - Breivikbotn	Stamsund
27.03.2009	Breivikbotn - Sørvær - Tufjord - Hammerfest	Stamsund - Henningsværstraumen - Stamsund - Sortland
28.03.2009	Hammerfest	Sortland
29.03.2009	Hammerfest	Sortland
30.03.2009	Hammerfest - Myrfjord - Havøysund	Sortland - Melbu - Sund
31.03.2009	Havøysund - Myrfjord - Havøysund	Sund - Værøy - Reine

April 2009

	Stortind	Royal Wiking
01.04.2009	Havøysund - Myrfjord - Havøysund	Reine - Sørvågen - Ballstad
02.04.2009	Havøysund	Ballstad
03.04.2009	Havøysund - Tufjord - Hammerfest	Napp - Stamsund
04.04.2009		Stamsund - Henningsvær - Svolvær
05.04.2009		Svolvær
06.04.2009		Svolvær
07.04.2009		
08.04.2009		
09.04.2009		
10.04.2009		
11.04.2009		
12.04.2009		
13.04.2009		
14.04.2009	Tromsø - Skjervøy - Hasvik	
15.04.2009	Hasvik - Breivikfjord - Hammerfest	Svolvær
16.04.2009	Hammerfest - Tufjord - Havøysund	Svolvær
17.04.2009	Havøysund	Svolvær
18.04.2009	Havøysund - Tufjord	Svolvær
19.04.2009	Tufjord	Svolvær
20.04.2009	Tufjord - Havøysund	Svolvær - Napp
21.04.2009	Havøysund - Honningsvåg	Napp - Hamnøy
22.04.2009	Honningsvåg - Skarsvåg - Havøysund	Hamnøy
23.04.2009	Havøysund - Myrfjord - Havøysund - Hammerfest	Hamnøy - Sørvågen - Napp
24.04.2009	Hammerfest - Sørvæysund - Hasvik - Breivikfjorden - Segelvik - Skjervøy	Napp - Svolvær
25.04.2009	Skjervøy - Kvænangen - Segelvik - Skjervøy	Svolvær
26.04.2009	Skjervøy - Lyngenfjorden - Tromsø	Svolvær - Sortland
27.04.2009		Sortland - Stø - Myre
28.04.2009		Myre - Bodø
29.04.2009		Kjerringøy - Skjærholm - Svolvær - Sortland - Andenes
30.04.2009		

Mai 2009

	Stortind	Royal Wiking
01.05.2009		Husøy - Sørvær - Breivikbotn
02.05.2009		Breivikbotn - Tarran - Hammerfest
03.05.2009		Hammerfest
04.05.2009		Hammerfest - Tufjord - Trollfjord - Myrfjord - Havøysund
05.05.2009	Tromsø - Skjervøy	Havøysund - Myrfjord - Havøysund
06.05.2009	Skjervøy - Hammerfest - Honningsvåg	Havøysund
07.05.2009	Honningsvåg - Nordkyn - Mehamn	Havøysund - Tufjord
08.05.2009	Mehamn	Tufjord
09.05.2009	Mehamn	Tufjord - Hammerfest
10.05.2009	Mehamn - Mehamn fjorden - Mehamn	
11.05.2009	Mehamn	Hammerfest - Havøysund
12.05.2009	Mehamn - Nordkyn - Kjøllefjord	Havøysund - Myrfjord - Havøysund
13.05.2009	Kjøllefjord - Nordkyn - Mehamn	Havøysund - Myrfjord
14.05.2009	Mehamn - Berlevåg	Havøysund - Tufjord - Havøysund
15.05.2009	Berlevåg - Båtsfjord	Havøysund - Tufjord
16.05.2009	Båtsfjord	Tufjord - Hammerfest
17.05.2009	Båtsfjord	Hammerfest
18.05.2009	Båtsfjord	Hammerfest - Kårhamn - Kvalfjord - Pollen - Hasvik - Breivikbotn - Sørvær
19.05.2009	Båtsfjord - Mehamn	Sørvær - Akkarfjord - Hammerfest
20.05.2009	Mehamn	Hammerfest - Bergsfjord - Løksfjord - Tromsø
21.05.2009	Mehamn	
22.05.2009	Mehamn - Kjøllefjord - Honningsvåg	
23.05.2009	Honningsvåg - Tufjord	
24.05.2009	Tufjord	
25.05.2009	Hammerfest	
26.05.2009	Hammerfest - Havøysund	
27.05.2009	Havøysund - Tufjord - Hammerfest	
28.05.2009	Hammerfest	
29.05.2009	Hammerfest - Sørøysund - Hammerfest - Tufjord	
30.05.2009	Tufjord	
31.05.2009	Tufjord	

Juni 2009

	Stortind	Royal Wiking
01.06.2009	Tufjord	
02.06.2009	Tufjord - Hammerfest	
03.06.2009	Hammerfest - Sørøysund - Hasvik - Breivikfjorden - Hammerfest	
04.06.2009	Hammerfest - Sørøysund - Hasvik - Sørvær	
05.06.2009	Sørvær - Runningen - Breivikbotn - Hasvik	
06.06.2009	Hasvik - Sørøysund - Stjernesund - Skjervøy	
07.06.2009	Skjervøy - Tromsø	
08.06.2009		
09.06.2009	Tromsø - Skjervøy - Hasvik	
10.06.2009	Hasvik - Breivikfjorden - Sørvær - Sørøysund - Hammerfest	
11.06.2009	Hammerfest - Ingøy - Skarsvåg	
12.06.2009	Skarsvåg - Kamøyfjorden - Honningsvåg	
13.06.2009	Honningsvåg - Sleppen - Reian - Tufjord - Rypefjord	
14.06.2009	Rypefjord - Hammerfest - Breivikbotn	
15.06.2009	Breivikbotn	
16.06.2009	Breivikbotn - Hasvik	
17.06.2009	Hasvik - Sørøysund - Hammerfest	
18.06.2009	Hammerfest - Råsa - Hammerfest	
19.06.2009	Hammerfest	
20.06.2009	Hammerfest - Havøysund	
21.06.2009	Havøysund - Hammerfest	
22.06.2009	Hammerfest - Sørøysund - Hasvik	
23.06.2009	Hasvik - Sørøysund - Tufjord	
24.06.2009	Tufjord - Honningsvåg	
25.06.2009	Honningsvåg - Sværholthavet - Honningsvåg	
26.06.2009	Honningsvåg	
27.06.2009	Honningsvåg - Kamøyfjorden - Nordkapp - Havøysund	
28.06.2009	Havøysund - Skarsvåg - Reian/Kjøllefjord - Honningsvåg	
29.06.2009	Honningsvåg - Sleppen/Sværholthavet - Honningsvåg	
30.06.2009	Honningsvåg - Kamøyfjorden - Honningsvåg	

4. Resultater – samlet for alle regionene og sjøtjenesten

Kort oppsummert kan resultatene fra torskoffensiven opplistes som følger:

- ✓ Betydelig økning i tilstedeværelse og kontrollfrekvens.
- ✓ Økt fokus på fullkontroller.
- ✓ Både antall brudd og andelen brudd i forhold til antall kontrollerer er redusert.
- ✓ God innsats fra inspektørene, og positive tilbakemeldinger på utveksling med andre regioner.
- ✓ Regionene har fått erfaringer med utvidet samarbeid på tvers av regiongrensene og vist at dette både kan fungere og gi gode resultater. En har gjennomført en offensiv med et felles mål, og utnyttet felles ressurser mer fleksibelt i forhold til hvor det til enhver tid er behov og hva en ønsker å prioritere. Dette er en arbeidsform som en bør videreføre og utvikle videre. Samarbeidet gir også bedre grunnlag for harmonisering av ressurskontrollen mellom regionene i forhold til handheving og reaksjoner.
- ✓ Samarbeidet har bidratt til å synliggjøre felles faglige utfordringer. Det vises her til referat fra møtet på Røst, der en rekke problemstillinger er nevnt.
- ✓ God utnyttelse av Fiskeridirektoratets sjøgående kontroll, STN. Sjøgående kontroll har fungert svært godt i perioder og bidrar sterkt til kontroll på steder som ligger vanskelig tilgjengelig.
- ✓ Mange positive tilbakemeldinger fra næringa på økt tilstedeværelse. Næringa er spesielt opptatt av likebehandling og like konkurransevilkår mellom bedriftene.
- ✓ Tett samarbeid med Norges Råfisklag, spesielt i region Finnmark, i forbindelse med faglige utfordringer og samordning av ressurser.
- ✓ I perioden er det også foretatt en del felles kontroller med Mattilsynet, i tillegg til økt kontakt og dialog.
- ✓ Offensiven som er gjennomført krever betydelige ressurser, noe som medfører at andre arbeidsoppgaver må nedprioriteres. Videreføring av arbeidsformen krever at en er bevisst i forhold til omgang i tid og sted, og avveining av ressursbruk i forhold til andre arbeidsoppgaver. Her vil det være viktig at en bruker tilstrekkelige ressurser på innfasing av nye virkemidler som kommer i etterkant av Havressursloven. I dette arbeidet kan en bruke erfaringene fra den offensiven som er gjennomført i 2009.

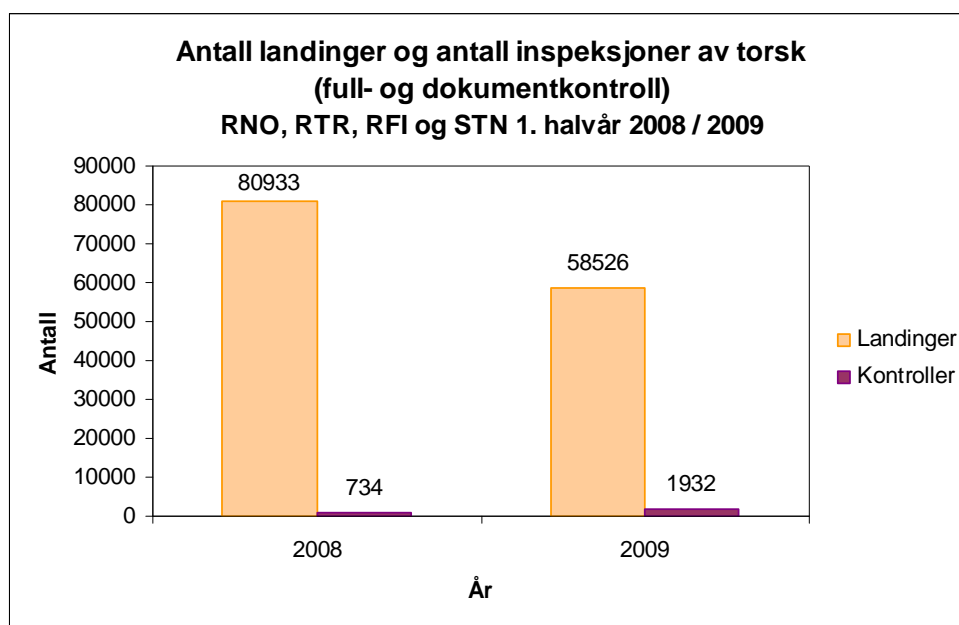
4.1. Kontrollstatistikk - Region Nordland, region Troms, region Finnmark og Sjøtjeneste Nord – Torskeoffensiven 2009

Alle tall, med mindre annet er oppgitt, gjelder for region Nordland (RNO), region Troms (RTR), region Finnmark (RFI) og Sjøtjeneste Nord (STN). Tidsrommet er fra 1.januar til 30. juni 2008 / 2009. Trållandinger og utenlandske fartøy er ekskludert fra statistikken.

4.1.1 Antall kontroller og kontrollert kvantum 1. januar – 30. juni 2008 / 2009

Første halvår i 2009 var det totalt 58 526 leveringer av torsk, mens det for samme periode i 2008 var totalt 80 933 leveringer. Dette er en nedgang på 28 % fra 2008 til 2009.

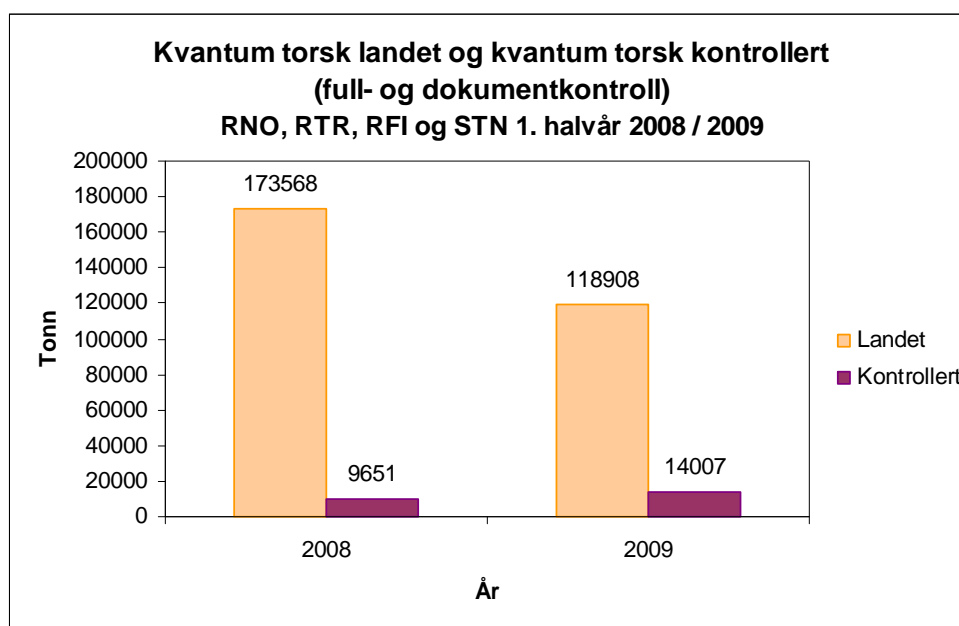
RNO, RTR, RFI og STN utførte i første halvår 2009 1 932 full- og dokumentkontroller av fartøy som leverer torsk, mot 734 for samme periode i 2008. Dette er en økning på 163 % fra 2008 til 2009.

Figur 4.1 Antall landinger og antall inspeksjoner med full- og dokumentkontroller av torsk utført av de tre nordligste regionene fra 1. januar – 30. juni 2008 / 2009

Sluttseddeldata viser at kvantum torsk landet første halvår i 2009 var 118 908 tonn rundvekt, mens det i 2008 ble landet 173 568 tonn. Dette er en nedgang i landet kvantum på 31,5 %.

Kvantum torsk som er kontrollert i 2009 er 14 007 tonn rundvekt. Kvantum torsk kontrollert utgjør dermed 11,8 % av det totale kvantum som er landet. I 2008 ble 9 651 tonn torsk kontrollert, noe som utgjør 5,6 % av det totale kvantumet torsk som ble landet.

Figur 4.2 Kvantum torsk landet og kvantum torsk kontrollert med full- og dokumentkontroll av de tre nordligste regionene fra 1. januar – 30. juni 2008 / 2009

4.2 Sjøtjeneste Nord

Alle tall, med mindre annet er oppgitt, gjelder for Sjøtjeneste Nord.

Tidsrommet er fra 1.januar til 30. juni 2008 / 2009. Trållandinger og utenlandske fartøy er ekskludert fra statistikken.

4.2.1 Antall inspeksjoner og kontrollert kvantum 1. januar – 30. juni 2008 / 2009

Sjøtjeneste Nord har første halvår i 2009 utført 540 full- og dokumentkontroller av fartøy som leverer torsk, mot 129 i 2008. Dette er en økning på 319 % fra 2008 til 2009.

Kvantum torsk kontrollert i 2009 var 2 328 tonn, mot 508 tonn i 2008. Dette er en økning på 358 %.

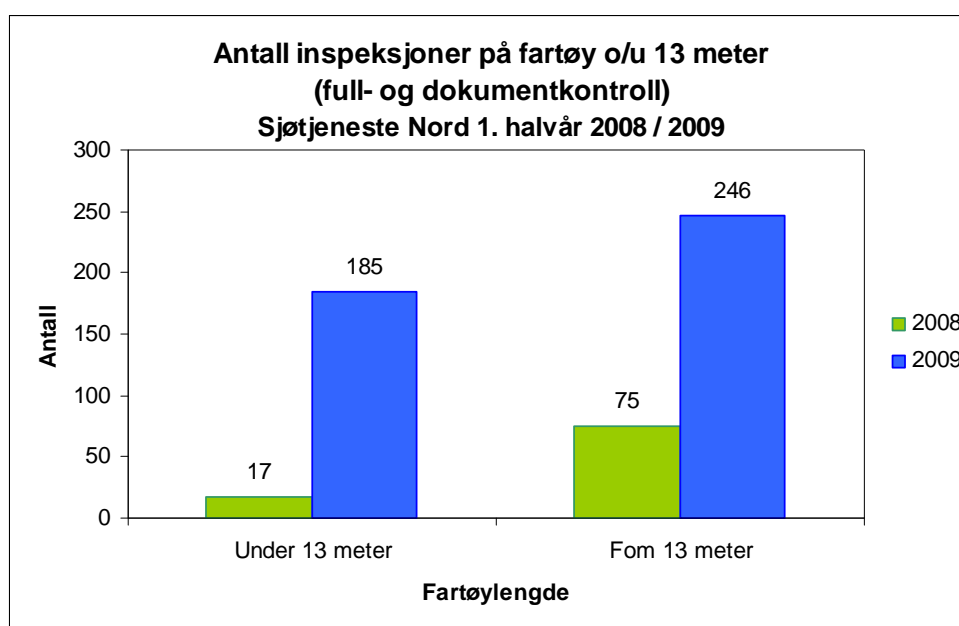
4.2.2 Tidsbruk totalt på fullkontroller 1. januar – 30. juni 2008 / 2009

Totalt ble det brukt 869 timer på fullkontroller av torsk i 2009, mot 212,4 i 2008. Dette er en økning på 309 % fra 2008 til 2009.

4.2.3 Fartøylengde o/u 13 meter 1. januar – 30. juni 2008 / 2009

I 2009 ble det utført 185 full- og dokumentkontroller på fartøy under 13 meter, mens det ble utført 17 kontroller i 2008. Dette er en økning på 988 %.

På fartøy fra 13 meter og over ble det utført 246 full- og dokumentkontroller i 2009 mot 75 kontroller i 2008, en økning på 228 %.

Figur 4.3 Antall inspeksjoner med full- eller dokumentkontroll utført av Sjøtjeneste Nord på fartøy over og under 13 meter fra 1. januar – 30. juni 2008 / 2009. (Inspeksjoner der det ikke er oppgitt fartøyinformasjon i form av faktisk lengde er ikke tatt med; herunder f.eks. fartøy i åpen gruppe samt fritidsfartøy).

Siden noen av inspeksjonene er registrert i databasen uten at det er oppgitt lengde på fartøyet, er disse ikke tatt med i oversikten. For Sjøtjeneste Nord er det 109 fartøy for 2009 og 37 fartøy for 2008 som mangler lengdedata. I de fleste tilfeller hvor lengden på fartøyet ikke er oppgitt er fartøyet under 13 meter, slik at det er sannsynlig at antall kontrollerte båter under 13 meter er høyere enn henholdsvis 185 og 17.

5. Reaksjoner 1. januar – 30. juni 2008 / 2009

Mottatt data på reaksjoner skiller ikke mellom regionene. Tallene gjelder derfor både region Nordland, region Troms, region Finnmark og Sjøtjeneste Nord (tallene er oppdaterte pr november 2009).

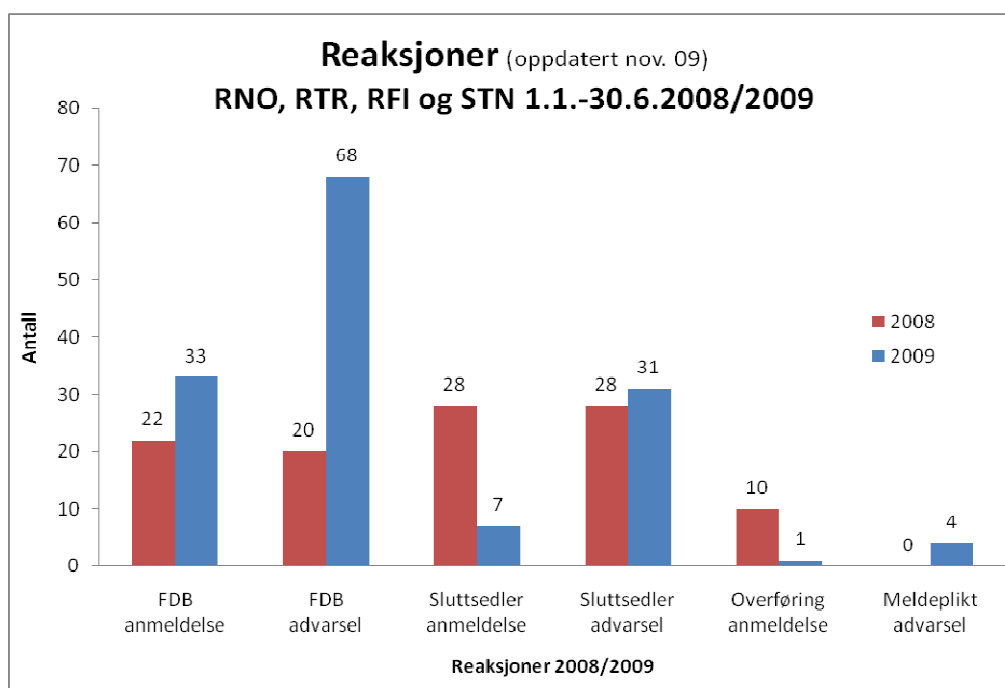
Saksavgjørelsene for 2009 er fordelt slik:

- Fangstdagbok
 - a) Anmeldelse: 33 avgjørelser
 - b) Advarsel: 68 avgjørelser
- Sluttsedler
 - a) Anmeldelse: 7 avgjørelser
 - b) Advarsel: 31 avgjørelser

- Overføring
 - a) Anmeldelse: 1 avgjørelser
- Meldeplikt
 - a) Anmeldelse: 4 avgjørelser

Saksavgjørelsene for 2008 er fordelt slik:

- Fangstdagbok
 - a) Anmeldelse: 22 avgjørelser
 - b) Advarsel: 20 avgjørelser
- Sluttsedler
 - a) Anmeldelse: 28 avgjørelser
 - b) Advarsel: 28 avgjørelser
- Overføring
 - a) Anmeldelse: 10 avgjørelser

Figur 5.1. Reaksjoner fordelt på saker gjeldende bl.a. fangstdagbok og sluttsedler i de tre nordligste regionene fra 1. januar – 30. juni 2008 / 2009

For saker relatert til fangstdagbok og sluttseddel gir dette følgende prosentvise endring fra 2008 – 2009:

	ENDRING I %	
	Anmeldelse	Advarsel
Fangstdagbok	+ 50 %	+240 %
Sluttsedler	- 75 %	-11 %

Videre er det pr november 2009 5 saker som ikke er avgjort (2 i Troms og 3 i Finnmark), som knytter seg til inspeksjoner gjennomført under torskeoffensiven 1.halvår.

6. Oppsummering

På bakgrunn av de tall som fremkommer av statistikken ovenfor, vil vi her påpeke en del vesentlige momenter i forbindelse med resultatene og evalueringen av torskeoffensiven. For det første fremkommer det at antallet anmeldelser relatert til sluttседler er gått kraftig ned i 2009, sammenlignet med 2008, mens antallet advarsler relatert til fangstdagbok er gått kraftig opp. Regionene er av den oppfatning at dette til dels kan skyldes den økte kontrollinnsatsen i forhold til landinger av torsk. Det har til tider vært et høyt fokus på torskeoffensiven, både gjennom media og andre kanaler.

Den store tilstedeværelsen på kaikanten har også blitt lagt godt merke til i næringa, både hos fiskere og fiskekjøpere. Nedgangen i antall anmeldelser skyldes i all hovedsak en markant nedgang i antall overtredelser knyttet til sluttседler og "overføringssaker", mens den store økningen i antall advarsler skyldes økning i forhold knyttet til føring av fangstdagbok og avvik i den forbindelse. Årsaken til dette kan etter vår oppfatning tilskrives at torskeoffensiven først og fremst har hatt en god preventiv effekt, der fiskerne tydeligvis i større grad har tilstrebet å være mest mulig korrekt ved estimering av fangstmengde og føring av fangstdagbok.

Avvikene som fremkommer har dermed ikke vært av så stor grad at de konsekvent har ført til anmeldelse, men heller blitt vurdert til advarsel. Samtidig kan en av samme grunn anta at antall forsøk på juks i forbindelse med føring av sluttседler har gått ned, derav nedgangen i antallet anmeldelser knyttet til dette. Allikevel ser vi en økning i antall anmeldelser knyttet til fangstdagbok, på hele 50 %.

En bør også se på disse resultatene i lys av hvordan sesongen har utviklet seg sammenlignet med hvordan fiskeriene og situasjonen i næringa har vært de siste årene. Vi har i år hatt en markant nedgang i antallet landinger og landet kvantum sammenlignet med 2008, samtidig som den økonomiske situasjonen har vært vanskelig for mange mottaksanlegg. Dette har selvfølgelig også innvirkning på kontrollresultater og statistikken for øvrig. En kan derfor ikke trekke direkte paralleller mellom de resultater som er fremkommet i 2009 med 2008 eller 2007, men heller bruke de som gode indikasjoner på torskeoffensivens betydning i kontrollsammenheng.

Vi ønsker også å poengtere at inspektørene under sine kontroller har blitt stort sett positivt mottatt på kaikanten, uansett hvor de har befunnet seg. Spesielt blant fiskerne har det blitt gitt uttrykk for at inspektørenes tilstedeværelse er ønsket i minst like stor grad som under torskeoffensiven. Årsakene til dette kan selvfølgelig diskuteres, men det er ikke til å legge skjul på at det som regel er mot fiskerne det gjennomføres sanksjoner, mens det er vanskeligere å avdekke ulovligheter gjennomført av fiskekjøperne. Dette kan forbedres gjennom nye kontrollforskrifter, hjemlet i den nye Havressursloven.

Regionene har også sett at det ble gjort andre forsøk på omgåelse av regelverket, fra spesielt fiskekjøpernes side, grunnet den økte tilstedeværelsen av Fiskeridirektoratet. Dette knyttet seg ofte til kvalitetsspørsmål, og forsøk på prisreduksjon av et større kvantum fisk. Begrunnelsene var som regel at fisken hadde for dårlig kvalitet, slik at prisen måtte settes ned. Ofte hadde ikke dette rot i virkeligheten, og ble kun gjort for at fiskekjøperen skulle tilegne seg et større kvantum fisk til en billigere penge. Hvis dette er noe som til stadighet vil gjenta seg, må Mattilsynet på banen i større grad, gjennom et økt samarbeid med Fiskeridirektoratet (a la Ferskfisk kampanjen på permanent basis).

Avslutningsvis vil vi si at torskeoffensiven har hatt stor betydning for utnyttelsen av ressursene til Fiskeridirektoratets kontrollpersonell, og at dette til tider har bydd på store utfordringer. Ikke minst med tanke på samarbeid mellom regionene, samt samkjøring og samarbeid knyttet til den sjøgående kontrollen. En har gjennom dette tilegnet seg gode erfaringer med å jobbe innenfor et avgrenset og prioritert område, noe som gir mulighet for en bedre og mer fleksibel utnyttelse av ressursene. I tillegg

gir det grunnlag for lik opptreden og handhevelse av ressurskontrollen i de ulike regionene. Regionene har opplevd dette som en positiv erfaring som er verdt å bringe med seg i den videre evalueringen av fremtidig kontrollinnsats knyttet til bl.a. torskefiskeriene.